

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je v hiši števil. 178. — Izdajatelj: Tiskovno društvo v Kranju. — Odgovorni urednik: Ciril Mohor. — Rokopisi naj se ne pošiljajo prepozno.

**Izhaja vsako soboto
ob enajstih dopoldne**

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za petil-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znanen popust. — Upravnistvu naj se blagovoljno pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Po petih mesecih!

Odkar so kranjski liberalci izgubili v državnem zboru vso veljavo in njihov edini poslanec dr. Ravnihar čepi in čivka kot osamljen vrabič v mladočeškem klubu, izkušša „Slovenski Narod“ samo še s hujskanjem in bevskanjem nad zastopniki S. L. S. imeti besedo. Čuditi se pač mora že vsakdo neskončni potrpežljivosti čitateljev tega lista, da si dajo ti napredni ljudje, ki se včasih bahajo s prosvetljenostjo, navijati svoje mozgane po volji pravih političnih otročaje. Naj poslanci S. L. S. store karkoli hočejo, „Narodovcem“ gotovo ni prav; napredni modrijani odpirajo široko čeljusti ter gobezdajo, da so klerikalci „zafurali“. Mnogokrat se v svojih kritikah, ko godrnjajo nad postopanjem naše stranke, „Narodovci“ poslužujejo najpodlejših podtikanj in ciganskih psov, čez nekaj časa pa zopet padajo iste psovke, ker so se naši poslanci drugače zasukali. Prav to nam zopet dokazuje najnovejši slučaj, ki se tiče sklepov „Slovensko-hrvaškega kluba“ glede razmer na Hrvaškem.

Vsi količkaj pošteni listi vseh narodov v Avstriji so priznali, da so naši poslanci dosegli velikanski uspeh, ko so s taktičnim postopanjem privedli grofa Stürgkha in višje kroge do priznanja, da se Hrvatoma dela krivica, katera se mora popraviti. Vsak pameten človek ve, da bi bilo prav gotovo ne-le na Hrvaškem, ampak tudi na Slovenskem vse izkaženo, ako bi naši poslanci imeli glavo Dalmatinca Jurija Biankinija in drugih zaletelov, ki hočejo skozi zid, kjer so precej zraven vrata.

„Obstrukcija, obstrukcija mora biti!“ je kričal Jurij in isto kriči za njim „Narod“. Originalno je to, da „Narod“ pravi o Biankiniju, da je znan kot eden najboljših in najsijajnejših govornikov v avstrijskem parlamentu, proti kateremu dr. Šu-

steršič nič ni, ko je nasprotno znano, kako je Biankini že večkrat nadlegoval naše poslance, da so mu prelagali njegove govore iz hrvaščine na nemščino, da jih je v zbornici potem čital.

Glavni naš namen je, pokazati vrtoglavost „Narodovih“ politikarjev, ki pišejo danes obširne članke proti „Hrvaško-slovenskemu klubu“, ker se ta glede obstrukcije ne strinja z nesrečno taktiko Dalmatincev. „Klerikalci izdali Hrvate, svoje zaveznike“, „Šusteršičeva interpelacija je bila lškarjotov izdajalski poljub“, „atentat na hrvaške poslance“, „efijaltstvo slovenskih klerikalcev“, — cele koše takih čednih naslovov prinaša „Narod“, ker naši poslanci nočejo precej stopiti v obstrukcijo, ampak čakajo, kaj bo vlada naredila po dani obljubi. Tedaj obstrukcijo na vsak način in za vsako ceno, to je edino rešivno, četudi najstrožje parlamentarno sredstvo — v tem smislu so pisani „Narodovi“ članki tega tedna.

Vse drugače je bilo pa pred petimi meseci. Takrat je „Narod“ trobil in pravil, da je obstrukcija — obstruirali so naši poslanci! — najbolj neumno in neuspešno sredstvo. Dne 9. novembra 1911. je prinesel „Slov. Narod“ — najbrže izpod peresa poslanca Ravniharja — z Dunaja članek zoper dr. Šusteršiča in „Hrvaško-slovenski klub“ zaradi njegove nameravane obstrukcije. Konec članka se glasi: „Klerikalci naj gredo v opozicijo — videli bomo, kako dolgo bo trajal „junaški boj“. Že danes pa treba opozoriti, da se Slovenci nikdar ne bodo več sprijaznili z obstrukcionističnimi akcijami, ki jih morda klerikalni vodja tudi namerava. Le v izrednih slučajih je obstrukcija orožje proti vladi, pri nas je navadno vedno le atentat na parlament. In baš Slovenci imamo največji interes, da nam ostane zbornica ohranjena. Neuspehi lanskih bojov bodo menda tudi največjemu desperadu zadostno svarilo.“

pred menoj. Usmiljenja ne najdeš — ne, in stokrat ne!“

Zamolklo so donele te besede v temno noč. Tam v duplu starega hrasta se je splašila sova. Frfotaje je obletela grad, nato pa se vrnila v svoje skrivališče.

Kot obstreljena zver, ki čuti za seboj svoje preganjavce, je begal Gregor po gozdu. „Kam sedaj? Domov? Da bi se mi smejali ljudje, da bi me morda še nadalje mučil in preganjal graščak... Ne, raje v smrt, kakor nazaj v ono hišo, kjer sem preživel svoja srečna mladostna leta, kjer živi draga mati. Sicer bo revica žalostna, a pomagati ji ne morem.“

Obup se je jel polasčevati njegove duše in le misel na maščevanje ga je vzdrževala ter mu dajala novih moči, novega poguma. Divjal je neprenehoma naprej in naprej... Kar mu zmanjkalo tal pod nogami. Pada in pada... Se je li odprl pekel, da ga požre? Končno doseže tla. Priletel je na kup mehkega mahu. Osupel se ozre krog sebe. Začudene oči mu blodijo po obširni temni votlini. Le tam v daljavi zapazi majhno lučico. Previdno se ji bliža. Postajala je večja in večja. Kmalu spozna, da je to ogenj, okoli katerega sedi nekaj divjih postav. Že se misli vrniti in si poiskati izhoda iz te tajnostne jame, kar ga zgrabi par močnih rok in začuje se surov glas: „Oho, počakaj malo, prijatelj, počakaj, no, da te natančneje ogledamo! Kdor zaide v naše gnezdo, se mora seznaniti tudi z njegovimi tiči.“ Priteče še nekaj tovarišev. Naglo zvežejo Gregorja, kateremu je moč vsled strahu in dogodkov pretekle noči že vidno pojemala. Vlečejo ga k ognju. Komaj

Ali ni to imenitno! Čez pet mesecev!... Pri tej izpremembli pa zadej ne tiči samo liberalni kameleon, ampak zaplotni barabon, ki nima drugega namena, kakor metati našim poslancem polena pod noge in kaliti jugoslovansko edinost.

Iz državnega zbora.

Hrvaška debata in naši liberalci. — Advokatski in notarski red in zakonni pisarji. — Državni uslužbenci. — Drobno delo v odsekih.

Veliki uspeh „Slov.-hrvaškega kluba“ v vprašanju glede razmer na Hrvaškem kratki spanje slovenskim in dalmatinskim liberalcem. Priznati, da je bil Stürgkhov hitri in nepričakovani odgovor, kakor tudi soglasni izraz simpatij vse zbornice, velik uspeh naših poslancev, tega ne smejo in ne morejo. Zato se trudi „Narod“ danzadnem v dolgoveznih člankih, da bi dokazal, češ, da je edino taktika dalmatinskih nepravaških poslancev prava. Po Stürgkhovem odgovoru je rekel neki češki poslanec: „Kaj pa še hočete Slovenci in Hrvati? Ko bi mi prinesli tak odgovor seboj domov, nam postavi ljudstvo slavo-loke.“ Kako je oni odgovor zadel v živo, kaže najbolj vpitje mažarskih listov. In samo Mažarom bi napravili naši poslanci uslugo, ko bi sedaj tirali brezupno politiko, kakor jo narekujejo naši liberalni politični obupanci. Tisto trenotje, ko bi začeli obstrukcijo, bi zaigrali simpatije, ki so jih pridobili hrvaškemu vprašanju v parlamentu. Velika večina poslancev pa bi bila tudi ogorčena, ko bi sedaj preprečili ureditev službenega razmerja uradnikov, slug in pisarniških pomočnikov, ker ti to zahtevajo kot njih volivci. Z dosedanjim uspehom je „Slov.-hrvaški klub“ lahko zadovoljen. Seveda pa s tem še ni vse storjeno, to je šele uvertura, kakor je dejal dr. Krek, h konečnemu boju za hrvaško-slovensko vprašanje. — Minister Hohenburger je predložil zbornici nov advo-

pa zagledajo njegov izmučeni obraz, ga nehote izpuste in odskočijo.

„Proketo, tega si pa nisem mislil, da sem zagrabil tebe, Gregor,“ izpregovori dolgin, ki je, po obnašanju soditi, moral biti poglavar te čete. „E, vraga, kaj pa iščeš tukaj? Te je li poslal graščak, da nas kot lovski pes izvohaš in mu potem pokažeš za nami sled? Ha, ha, vem, da si prizadeva zviti lisjak, dobiti nas v svojo pest! Kako tudi ne? Njegovi podložniki smo sicer, ali upreti smo se morali njegovim grozodejstvom, ker se ne pustimo več mučiti in pretepati. Tudi mi smo ljudje, kakor on, tudi mi imamo pravico do življenja! To ga pa boli in peče in mu ne da pokoja nočindan. Strl in pomandral bi rad vse one, ki nočejo slepo ukloniti tilnika pred njim. No, le poglej me natanko! Morda me poznaš? Kopitnikov Matevž sem. Pridružil sem se tem tovarišem, ker mi je graščak do smrti pretepel starega očeta, ki mu ni mogel tako urno delati, kakor mlajši trpini... Izvolili so me za glavarja in prisegel sem jim, da se z njihovo pomočjo maščujem za krivice, ki nam jih je prizadel.“ Oči so se mu divje svetile, mišice na obrazu so se mu napele, ko je govoril.

Zadovoljen smeh je zaigral Gregorju okrog usten. Pomirilo ga je to govorjenje. Spoznal je, da si bolje družine ni mogel želeči, da je našel tu tovariše, ki so istega mišljenja, polni iste želje po maščevanju.

„Motiš se, tovariš,“ pravi Gregor, „ako meni, da sem se priplazil v vašo duplino, da bi vas izdal. Našel sem jo le slučajno. Pregarja pa me ista usoda, kakor vas; tudi jaz sovražim

PODLISTEK.

Janko Bajd:

Grajski lovec.

Dalje.

V naslednjem hipu je že stal graščak na dvorišču poleg nezvestnega Gregorja. „Dobro je zadel,“ si misli sam pri sebi, „še sedaj se nič ne gane. Batine prejemati in deliti, to znajo moji ljudje. Veseli me, da sem jih vsaj tega pošteno privadil.“ Pristopila je trojica, ki naj bi izvrševala rabljeva dela.

„Zvežite ga! Ko pa se predrami, položite ga na stol in mu jih nabrišite petindvajset; potem ga pahnite skozi vrata, nič več ga ne maram videti! Še tega se mi manjka, da bi si vsak pri-tepenec že upal postopati za mojo hčerjo!“

Ko se je Gregor zavedel, je bil zvezan tako trdno, da se niti ganiti ni mogel. Hlapca ga vržeta na stol ter začneta neusmiljeno udrihati po njem; prav nič nista štela.

Poznalo se je Gregorju, kakšne bolečine je občutil pri vsakem udarcu, toda črnil ni besedice. Ko se je krvoločnikoma zdelo dovolj, ga razvežeta in pahneta skozi vrata, ki se takoj nato z močnim škripanjem zapro.

Sicer izgnanec čuti strašne bolečine, ves oslavljen je, vendar se zravna pokoncu in zapreti z močnim glasom proti grajskemu zidovju: „Ha, onečastil si me, trinog! Pretepsi si me dal kakor psa, ker sem povzdignil svoje oči proti tvoji hčeri. Čuj mojo prisego! Maščevanje, strašno maščevanje, to bo moje geslo. Iskal te bom, dokler ne prideva skupaj. Takrat pa se boš zvijal v prahu

katski in notarski red. Obe predlogi si bo treba še natančno ogledati, predno postaneta meso. Naši poslanci bodo v odseku zlasti odločno zastopali staro stališče, naj se sploh notarijat poddrži. Nevarna pa je predloga glede zakonitih pisarjev, ker bo skoraj vsakdo, ki dela drugim iz prijaznosti vloge na oblastva, prošnje itd., v nevarnosti, da bo radi tega kaznovan. Ta pomislek je izražala večina govornikov v debati in ni dvoma, da predloga v tej obliki ne bo sprejeta. — V petek je sprejel državni zbor nov zakon o pisarniških pomočnikih in predloge za poštne uslužbenke. Seveda, če to stopi v veljavo, bo moral državni zbor poskrbeti tudi za pokritje, za kar pa ni nikjer pravega poguma. — Odseki so bili ta teden jako pridni. V proračunskem odseku se je vprašanje italijanske fakultete za sedaj pokopalo v pododseku, tako da se je mogla začeti razprava o računskih zaključkih. V brambenem odseku je uvedel razpravo ministrski predsednik z govorom, v katerem je povdarjal, kako nujna da je brambna reforma. Dalmatinec Tresić sicer hoče obstruirati, ker pa je osamljen, ne bo kaj prida uspeha.

Volitve na Dunaju.

Nepopisno veselje je vladalo v liberalnem in rdečarskem ljubljanskem časopisju, ko so dunajski Judje obljubili, da bodo pri volitvah šli v boj za socialne demokrate. „Zarja“ je bila vsa srečna, da bodo „meščanski volivci“ storili svojo dolžnost in tako pripomogli, da bo „končni polom krščansko-socialnega sleparstva zapečaten“. Izražala je „Zarja“ nado, da bodo z udarcem, ki bo doletel dunajske krščanske socialce, zadeti klerikalci po vseh deželah Avstrije, posebno pa na Slovenskem. Prorokovala je „Zarja“ še prav posebno, da bode vsled neizogibnega poraza kristjanov na Dunaju končana tudi S. L. S. na Slovenskem. Enake nade sta gojila tudi „Narod“ in „Dan“. Toda sovražniki krščanstva so se zopet enkrat opekli in vse njihove protinaravne zveze jim niso nič pomagale. Pri prvi volitvi v torek je bilo za krščanske socialce oddanih 120.867 glasov, za socialne demokrate 118.526, za liberalce okoli 20.000, za nemške nacionalce okoli 9000 in za češke nac. socialce okoli 11.000 glasov. Ta dan so v četrtem razredu, kjer je največ socialnih demokratov, delavcev, v vseh 21 tih okrajih dobili krščanski socialci 4 mandate, soc. demokrate 6 in za 11 mandatov je bila v četrtek ožja volitev, pri kateri so se kršč. socialci poizkusili v osmih okrajih. Judje so zopet izdali parolo: Vse na krov za social. demokrate! Kršč. socialci so dobili 7 mandatov, socialni demokrate 3 in liberalci 1 mandat. Za krščanske socialce je bilo ta dan oddanih 76.666 glasov, za social. demokrate 58.033 in za liberalce 14.797 glasov. Krščanski socialci so dobili

graščaka, tudi jaz sem mu nocoj prisegel maščevanje. Med svet ne morem — onečeščen sem. Graščak me je dal pretepsti, dasi se po mojih žilah pretaka plemenitaška kri. In zakaj? Ker sem obrnil svoje oči po njegovi hčeri. Poprej ne pozabim te noči, da se ne osvetim. Združila nas je ista usoda, isti cilj imamo pred očmi. Vsprejmite me tedaj v svojo družbo in prisezam vam, da se bom pokoril vsaki vaši želji! Z vami hočem živeti in umreti!“

Besen „hura“ je zagrmel po jami, ko je Gregor končal; vsi so hiteli stiskati mu desnico.

Glavar Matevž udari s svojim mečem ob skalnata tla in na mah nastane mir. „Bratje,“ prične s svojim močnim glasom, „dobili smo novega tovariša, spodobi se, da praznujemo njegov vstop v našo družbo. Če se ne motim, imamo še nekaj za pod zobe in vina nam tudi ne manjka. Podvizajte se! Gregor je potreben okrepčila.“

Kakor bi trenil, so hušknile krepke postave v razne kote in v par minutah je bil prostor okrog ognja obložen z raznimi jedili in rujnim vinom.

Gregor se ni dal dolgo prositi. Vsedel se je v sredo svojih novih tovarišev in z njimi trkal na trdno zvezo.

„Le pij, Gregor, pij!“ prigovarjal mu je Matevž. Vino ti poda novih moči, da pozabiš, kar je bilo. Stradati in žejo trpeti ti ne bo treba. Če nam boš pa včasih kako srnico ustrelil, ti bomo hvaležni. Nihče izmed nas, kolikor vem, ni tako izvrsten strelec, kakor si ti.“

tedaj več glasov, kakor vsi njihovi nasprotniki skupaj.

O potopljenem parniku „Titanicu“.

Uradno poročajo, da se je rešilo iz „Titanica“ izmed 341 potnikov I. razreda 154 žensk in otrok in 58 moških, izmed 262 potnikov II. razreda 102 ženski, nekaj otrok in 13 moških. Izmed 800 potnikov v medkrovi se je rešilo samo 83 žensk in 53 moških. Posadka je štela 985 mož, izmed katerih se je rešilo le 199 oseb, med temi je 22 ženskih uslužbenk. Torej je vsega skupaj utonilo 1688 oseb obojega spola. Neki potnik, ki se je rešil na parniku „Karpattia“ in došel v Novi Jork, pripoveduje o potapljanju ladje „Titanica“ sledeče: Bil sem na krovu, kjer sem občudoval lepo noč in zanimivo vožnjo skozi zledenelo morje. Vozili smo s precejšnjo hitrostjo in parnik je plul mogočno skozi valovje kot bi se ne zmenil za ledenike, ki so se delili pred njim. Ob 11. uri 35 minut se pokaže nenadoma pred nami velikanska ledena kopa, cela gora, ki se je počasi bližala parniku. Izogniti se, je bilo nemogoče. Stražnik je zaklical: „Led pred nami!“ Krmar je zavil na stran tako silno, da se je streslo celo ogrodje, v tem smo videli ledeno goro tik zraven sebi na desni, čutili lahek sunek in nekako bobnenje in oster šum, ki je trajal komaj 10 sekund. Večina potnikov tega niti čutila ni. Takoj nato se je vrnil kapitan Smith, ki je šel ob 10. uri iz službe. Vse to se je izvršilo tekom par minut. Takoj nato so opazili, da se je začel parnik nagibati na stran. Kapitan Smith je poslal v spodnji del ladje stavbnega inženirja, ki se pa ni vrnil. Dobili so njegovo truplo v vodi, ki je napolnila v tem času že vse spodnje dele parnika. Oster rob ledene gore je namreč prerezal celo stran parnika. Ob 12. uri se je začel parnik potapljati, in sicer se je nagnil vsako minuto za en čevlj. Takrat šele je kapitan Smith, ki je takoj uvidel silno nevarnost, dal povelje: „Vsi na krov!“ V četrte ure so bili potniki na krovu. Nastal je silen vrišč, vse je vrvelo, vsak je hotel vedeti, kaj je. Slutili so nesrečo, vsi so vedeli, da se je nekaj zgodilo, niso pa vedeli, da so tako blizu smrti. Ob 12. uri 50 minut, ko je moštvo potnike že nekoliko pomirilo, je prišlo povelje: Spustite rešivne čolne! Povelje so izvršili mornarji točno. Spravili so v čolne najprvo ženske in otroke. Težko je bilo to delo. Ženske so tarnale, otroci vpili in kričali v temni noči, na zledenem morju, na razbiti, potapljačo se ladji so se odigravali žalostni prizori. Možem so trgali žene iz rok in jih siloma tirali v čolne. Več otrok, ki so se v splošni zmedenosti izgubili, so pometali mornarji v čolne, ne vede, ali so starši že v čolnu, ali ne. Častniki so stali z go-

lim orožjem ob strani in nadzorovali ter ukazovali delo mornarjem. Dva mornarja je že takrat en častnik vpricho potnikov ustrelil, ker sta se protivila poveljem in hotela rešiti sebe. Ob 2. uri ponoči so bili vsi rešivni čolni polni in so odpluli od potapljačo se ladje. En rešivni čoln, v katerem je bilo 30 žensk in otrok ter en zdravnik, se je potopil, predno je odrinil. Od teh niso rešili nikogar. Bil sem na zadnjem čolnu, ki je bil še najbližji parniku in videl sem, kako se je „Titanic“ nagibal. Zginili so pod vodo ladjin krov, dimniki, levi rob parnika, nastal je velikanski val, dvignil je še enkrat ogrodje in največjega parnika „Titanica“ ni bilo več. Zgrnilo se je nad njim ledeno morje in kot bi se nič ne bilo zgodilo, se je podilo valovje, polno ledenih plošč, na kraju, kjer je stal parnik. Med ploščami so se pokazali razni temni, večji ali manjši predmeti, ostanki potopljenega parnika. Črne pike so se pomikale semintja, to so bili ponesrečenci, ki so se oklepali v obupnem boju ledenih plošč. Toda zastoj; strle so jih ledene plošče in ledeno valovje jih je potegnilo za potopljenim parnikom v neizmerno globino. — Kapitan Smith je bil miren, dajal je odločna povelja in dasi je dobro videl neizogibno nevarnost, je gledal v prvi vrsti le na rešitev potnikov. Že ko ga je valovje trgalo raz njegov poveljniški most, je zaklical svojim ljudem: „Bodite junaki, mornarji, izkažite se kot vrli Britanci!“ Ko je plaval v valovju, so ga videli nekateri, kako je pomagal ponesrečencem in jim podajal rešivne pasove in razne stvari, da se jih oprimejo. Amerikanci trdo prijemajo predsednika družbe Withe Star Line, ki se je vozil s „Titanicom“, pa je ukazal ubrati preveč severno črto in je sebi rešil življenje, druge pa pustil utoniti.

O slovenskih popotnikih se nam poroča, da se je otel Franc Karun z Milj pri Šenčurju, ki je v rešivni čoln spravil svojo petletno hčerko Ano in tudi sam tam ostal. Utonil pa je kovač Janez Mrkun z Bele pri Predvdvoru, ker ga niso spustili v čoln. Več parnikov je poslanih na kraj nesreče, da pobirajo mrliče, ki plavajo po morju.

DOPISI.

Iz Tržiča. Vlada je ugodila Nemcem in razveljavila prvi razred, in sicer vsled nekega popravila, ki si ga je dovolilo glavarstvo na volivnem imeniku, ko je bil že rok za popravo potekel. Voliti bo torej treba šest mož za prvi razred in tri namestnike. Še predno je bilo znano to razveljavljenje, so že Nemci pobirali pooblastila pri ženskah in jih tudi nekaj dobili. — V tretjem razredu je vlada razveljavila dva mandata, in sicer dveh zastopnikov krščansko-socialnega delavstva. Ne vemo, na kak paragraf se je vlada pri tem opirala, v novem občinskem volivnem redu ga ni najti, dasi smo ta red skrbno prebrali. Eden izmed izvoljenih odbornikov je kovač, drugi strojnik. Oba izvršujeta že dolgo vrsto let to obrt, se-

Bilo je že pozno ponoči, ali bolje rečeno, zgodaj zjutraj, ko se je vrišč po jami polegel in utihnil. Ogenj je pričel ugašati, le tuintam se je dvignil posamezen plamenček, nemirno vztrepetal, kakor bi ga bilo strah, šinil še parkrat kvišku in izginil. Votlino je zagnila neprodorna tema in tajen mir je objel njene prebivavce.

Ko se je Gregor zjutraj prebudil, je bila jama prazna. Pri neznatni svetlobi, prihajajoči skozi odprtino, ki je bila vzrok njegovemu sinočnemu padcu, zapazi Gregor v kotu Matevža, ki je nemo strmел predse.

Matevž se mu približa in ga povabi na zajutrek. Ko sta si utešila glad, mu reče: „Postal si naš tovariš, delil boš z nami radost in žalost, prijetno brezdelje in pretečo nevarnost, uvesti te hočem v naše skrivnosti, da si boš znal v sili pomagati. Vhod, skozi katerega si slučajno prišel k nam, je malo preneroden. Pokažem ti zločnejšega. Pojdi za mano! Kmalu bova na belem dnevu.“ Molče je šel Gregor za njim. Jama se je boljbolj ožila in kmalu je bila tako tesna, da sta se le s težavo prerila naprej. Hipoma pa se je zopet razširila in stala sta pred gostim grmičevjem. Matevž je previdno razgrne, po par korakih sta bila v hladnem gozdu.

Začudil se je Gregor. Znan mu je bil ta kraj, kolikokrat je že šel mimo tega grmičevja, a nikdar mu niti od daleč ni prišlo na um, da je za njim skriven vhod.

Napotila sta se proti Čemšeniku, kamor so odšli tudi drugi tovariši. Bil je za pomlad ne-

navadno vroč dan. Dušča soparica je ležala na zemlji, v zraku je žarelo, trepetalo in se gibalo, kakor da se izgublja v njem sami majhni plamenčki. Solnce je stalo v zenitu in njegovi žarki so palili kakor ogenj. Zdajpazdaj pa se je v sinjih višavah težko vzvalovilo in od juga sem je privrela vroča, neznosna sapa. Zdelo se ti je, kakor bi zrak kužno vplival na ljudstvo. Tudi med ljudmi se je nekaj kuhalo. Brezskrbno veselje je izginilo. Zamišljeno, s pobešenimi glavami je hodilo okrog staro in mlado. Plaho so se ozirali, če so pa videli, da jih nihče ne opazuje, so slikali glave, si skrivnostno pošepetavali in stiskali koščene pesti.

Ko sta Gregor in Matevž prispela v vas, pozdravljalo ju je vse z nekim veseljem. Trpkost je ginila raz obrazov in na njeno mesto je stopalo pritaženo veselje.

„Kaj bo sedaj?“ mislil si je Gregor. „Kam me pelje Matevž?“

Ustavila sta se šele v gornjem delu vasi, ki nosi dandanes častni pridevek „Kozje predmestje“. Vstopila sta v hišo, ki je že po svoji zunanosti kazala, da vlada v njenih prostorih revščina. Duri v izbo so bile majhne. Prišleca sta se morala prikloniti, da nista zadela z glavama v podboje. V sobi je bila zbrana precejšnja množica kmetov iz okolice. Živahno govorjenje je za trenutek potihnilo, ko ugledajo možje naša znanca, nato pa ju začno pozdravljati in jima stiskati desnice.

Dalje prihi.

daj so ju menda proglasili Nemci za dninarja ali za posla in kot taka ju je menda vlada zavrnila. Pri tem ne more in ne sme ostati! Vse pošteno delavstvo se mora vzdigniti kot en mož in obsoditi to kratenje političnih pravic delavcev. Čemu se je pa naredila nova postava za občinske volitve in razširila volivna pravica, ako ne morejo voljeni biti v odbor zastopniki delavcev? Pozivljemo nujno naše gg. deželne poslance, da branijo pravice delavstva tudi c. kr. vladi nasproti.

Iz Smlednika. C. kr. poštni urad v Smledniku je najimenitnejši na Kranjskem. Poštarica Pavla Ciuha je imela več let selskega pismonoša Jerneja Potočnika iz Valburge, ki je metal pisma v Savo, namesto da bi jih bil oddal strankam. Ta teden smo prišli na sled tem škandaloznim razmeram. Na savskem bregu smo našli celo kopico poštnih pošiljatev, ki jih je imenovani uslužbenec proč metal. Taka poštna uprava se najde samo še na Kitajskem. Prepričani smo, da bo c. kr. poštno ravnateljstvo in c. kr. glavarstvo v Kranju čim prej naredilo konec tem neznosnim razmeram.

Iz Železnikov se nam poroča, da še vedno liberalci za vsako malenkost tirajo naše ljudi pred sodnijo. Večkrat se jim pa le spakreda, da z dolgim nosom razžajo potem nazaj skozi Sotesko. Nedavno je bil zopet podoben slučaj. Martinkov Matevž je „slišal“, da je Grošelnova Minka na dan volitve rekla: „Če pride Kunstelnov Joža volit, bodo pa liberalci zmagali.“ To je bilo seveda hudo razžaljenje in Joža je moral tožiti. Prišli so pa liberalci kar ob sapo, ko je došel iz Škofje Loke v Železnike brzovjav: „Minka prosta!“

Občinske volitve na Dunaju se vrše te dni, namreč od 23. aprila do 2. maja. Od 158 občinskih odbornikov jih bo treba na novo voliti 78 za 2. in 4. volivni razred. V teh dveh razredih imajo združeni nasprotniki krščanskih socialcev največjo moč. Judje in socialci in liberalci in nacionalci gredo že sedaj, ali pa bodo šli pri ožjih volitvah združeni v boj zoper kristjane. Ker so volitve na Dunaju odločnega pomena za vso Avstrijo, zato vse z veliko napetostjo opazuje, kakšen bo izid. Judje so že pri prejšnjih volitvah oddali svoje glasove socialnim demokratom. Enako se godi tudi sedaj. Ker imajo Judje dovolj denarja, imajo rdečkarji veliko upanja na zmago. Volivna dolžnost pa na Dunaju še ni uvedena.

Novo ogrsko ministrstvo. Cesar je poveril dr. pl. Lukacsu, ki je bil doslej 12 let finančni minister, sestavo novega kabineta. Listi poročajo, da prestolonaslednik Franc Ferdinand z Lukacsem ni zadovoljen. To ni nič čudnega, kajti Lukacs živi v divjem zakonu z neko, od svojega moža ločeno židinjco. Da bo ta mož orodje na Ogrskem vladajočih framasov in velik nasprotnik katoličanov, si lahko mislimo. Ogrske stranke si hoče pridobiti s tem, da bode pobijal namere grofa Stürgkha glede odprave absolutizma na Hrvaškem. Na Ogrskem pač namerava razširiti volivno pravico, vendar pa tako, da ne bo trpel škode zgodovinski značaj „ogrskega naroda“, to se pravi, da se bode izrabljala novi volivni red v madžarizacijo. Za hrvaškega ministra je imenovan Madžaron stari Josipović, ki je bil nekdanj kot minister Khuenova desna roka, kar kaže, da se bode nadaljeval boj zoper Hrvate.

Beljak — rdeč. Pri nadomestni volitvi za državni zbor je bil izvoljen socialni demokrat Florjan Gröger s pomočjo Slovencev s 3520 glasovi za državnega poslanca. Vsenemški kandidat Angerer je dobil 2704 glasove in kandidat nem. krščanske socialne stranke Herler 436 glasov.

V Gradcu je bil razpuščen občinski svet in namesto župana dr. Grafa je prevzel uradne posle vladni komisar Underrain. Nemški nacionalci so sami prosili vlado, da naj sistiira mestno avtonomijo, ker so jim socialno-demokratski odborniki delali prevelike sitnosti s svojo obstrukcijo.

Hrvaški vseučiliščniki so napravili koncem preteklega tedna izlet v Belgrad, kjer so bili od srbskih društev in od kralja slovesno sprejeti. Prav živahne demonstracije so bile po ulicah za neodvisnost Hrvaške in jugoslovansko edinost. Vspeh teh demonstracij bo pa nekako isti, kakor oni ljubljanskega dvajsetega septembra. Vlada bo dobila povod za pritiskanje Slovanov na steno, Madžari opravičenje za svoje postopanje na Hrvaškem in kako nemško gledališče utegne dobiti prav izredno podporo, kakor v Ljubljani.

O boleznih sv. Očeta se poroča iz Rima: Sveti Oče je oslabil na živcih in bati se je, da ne bode preživel poletja.

Avstrijska armada. Po uradnih podatkih znaša stanje c. in kr. armade brez domobrancev 1.500.000 mož. Med temi je 75.000 Slovencev, 135.000 Hrvatov in Srbov, 378.000 Nemcev in 346.000 Madžarov. Častnikov šteje naša vojska: 375 generalov, 18.000 aktivnih častnikov in 10.000 neaktivnih. Med aktivnimi jih je 14.000 Nemcev, 1710 Madžarov, 450 Hrvatov in Srbov in le 99 Slovencev. Vojaških duhovnikov in uradnikov je 4900, izmed katerih je 3330 Nemcev, 410 Madžarov, 90 Hrvatov in Srbov in 30 Slovencev. Vojna mornarica pa šteje 35.000 mož. Izmed teh

je 10.000 Hrvatov in Srbov, 8600 Nemcev, 4400 Madžarov in 1260 Slovencev. Aktivnih častnikov je 750, od katerih je le 32 Slovencev, Nemcev 380, Madžarov 98 in 75 Hrvatov in Srbov. Mornaričnih uradnikov je 1450. Nemcev 710, Madžarov 50, Hrvatov in Srbov 160 in 95 Slovencev. Vsekako imamo Jugoslovani, kakor je razvidno iz tega, sorazmerno z vojniki, veliko premalo častnikov, bodisi v armadi, kakor tudi v mornarici.

V Bosni se ustanovi šest novih domobranskih polkov, ki bodo imeli srbsko hrvaški jezik kot službeni jezik.

Pariški policijski šef Jouin je te dni šel loviti z nekim policajem anarhista Bonnota. Anarhist je oba ustrelil in zbežal. Policija je aretirala nekaj njegovih tovarišev.

Italijansko-turška vojska. Italijansko brodovje si več ne upa napadati Dardanel. Ta teden je brodovje imelo manevre med otoki Imbros, Tenedos in Lemnos. Pred Lemnosom je bilo 9 oklopnih, 14 torpedovk in 2 veliki eksportni ladiji. Zasedli so Italijani otok Astropalija ali Stampalija v južnem delu Egejskega morja, ki ima dobra pristanišča.

Maroko. Upor so Francozi udušili. En del mesta Fez je uničil požar. Našli so okoli 50 Židov mrtvih.

V Sibiriji je štrajkalo 7000 oseb v zlatih rudnikih. Družba, ki izkorišča rudnike, je odklonila zahteve rudarjev. Prišlo je pa vojaštvo delat red in je streljalo. Mrtvih je bilo 107, ranjenih pa 80 oseb. Ustreljenih je bilo tudi več žensk, en inženir in en policaj. V ponedeljek se bodo razpravljali ti dogodki v dumi.

Taft proti linčanju. Predsednik Zedinjenih držav Taft je dne 9. t. m. v Washingtonu govoril na shodu vseučiliščnikov in je ostro obsodil linčarske sodbe. Rekel je, da vrv zasluži tisti, ki jo je namenil svojemu bližnjemu.

Novičar.

Učitelji in šolski vrtovi. Deželni šolski svet je razposlal krajnim šolskim svetom in šolskim vodstvom poslanico, v kateri daje navodila, kako naj se oskrbujejo šolski vrtovi, da se bode povzdignil prosep kmetijstva. Deželni odbor je pripravljen dati tistim, ki bodo v splošno korist skrbeli za vrtove, posebne nagrade. Žal, da napredni učitelji nočejo pojmiti blagega namena, katerega imata pred očmi deželni odbor in deželni šolski svet. Ko si te dve važni korporaciji prizadevata, da bi se šolski vrtovi primerno uredili in učitelji dobili s pridnim oskrbovanjem vrtov ne le veljavo med ljudstvom, ampak tudi zaslužek, pa „Učiteljski Tovariš“ z dolgimi članki učitelje hujska, da naj vrte izrabljajo za svojo korist, in jim tako jemlje veljavo pri ljudstvu ter smisel za obči blagor. Komu je to podobno, če moramo v tem glasilu učiteljstva brati takele stavke? „Kako naj učitelj postopa smotreno? Učiteljske ga ni izobrazilo ne teoretično, še manj pa praktično.“ Čemu tako brezskrbno tratiti moči? Misli in delaj praktično najprej zase in za svoje, potem šele za obči blagor.“ — Žalostna nam majka, če je res vse učiteljstvo tako propadlo, kakor piše „Učiteljski Tovariš“. Mi se nadejamo, da je še mnogo učiteljev zmognih, s privatnim trudom izpopolniti na učiteljsko zamujeno izobrazbo. Prepričani smo tudi, da je še nekaj učiteljev ohranilo ideale in navdušenje za obči blagor. Velja pa povsod geslo: Prej delo, potlej plačilo! Deželni odbor bo pošteno delo gotovo upošteval.

Liberalno Jurjevanje na Ljubljanskem Gradu. Svetnika Cirila in Metoda ljubljanski liberalci že dlje časa izrabljajo v svoje strankarske namene. Jutri bodo upregli tudi konja sv. Jurja na Ljubljanskem gradu. Cirilmetodarice bodo od ranega jutra do pozne noči s pijačo in drugimi okrepčili skrbele za to, da se izgubi vsak spomin na češčenje svetnika. Za razposajeno razpeloženje je šenjakovski-trnovska podružnica pripravila kinematograf, ki bo funkcioniral za bagatelno ceno. Kakšno bo to funkcioniranje, pove „Dan“ z besedami: „Posebne predstave bodo za stare samce, da se jim oživi kri.“ Čudimo se potrpežljivosti častitega g. župnika, da tej razposajenosti ne napravi konec z odpravo božje službe na Gradu. Vsa dežela se škandalizira nad neravnimi reklamami, katere prinašajo liberalni listi za onečestčenje sv. Jurja.

Deželno gledališče v Ljubljani. Ljubljanski liberalci silno tarnajo, ker vse kaže, da bo propadlo vsled poloma „Glavne posojilnice“ in splošnega pomanjkanja denarja slovensko gledališče vedno večji deficit, a kdo naj ga pokriva? Ključev od deželne blagajnice liberalci nimajo v rokah, mestna blagajnica je pa že itak izpraznjena. Radi bi bili pač liberalci na stroške drugih uprizorjati v deželnem gledališču svoje protiklerikalne spektaklje, kakor se je nedavno poizkusilo v Gradcu, toda deželni odbor si je pridržal pravico do cenzure. To je pa liberalce tako zmešalo, da so izgubili zadnjo mrvico pameti. „Dan“ je prinesel karikaturu, kako Govčkarjeva družba beži proč od gledališča na katerem je naslikan velik črn jezuitski klobuk. Spominjamo se pri tem onih besedij, katere je izrekel urednik „Naroda“ dne

24. marca 1897 v „Narodnem Domu“ v Ljubljani na Hribarjevem shodu: „Kaj ti mladi kapelanje! Zato smo za zvezo z Nemci, da ne bode pokril kranjske dežele širok, črn jezuitski klobuk!“

Gospodarstvo socialnih demokratov. Rdečkarji izkušajo priti v raznih občinah do gospodarstva. Ponekod se jim je res posrečilo, in sicer na Laškem in na Francoskem. Toda gospodarili so tako imenitno, da so volivci komaj čakali, da je potekla triletna doba in da so dali slovo rdečim bratcem, ki so povsod napravljali le dolgove. Tudi v glavnem mestu Danske, v Kodanju, so dobili mesto v svoje roke. Prevzeli so 78 milijonov dolga, gospodarili so pa tako imenitno, da je v teku desetih let narasel dolg na 180 milijonov. Tako se godi tistim nesrečnim krajem, koder imajo rdečkarji glavno besedo.

Socialisti in denar. Naši rdeči bratci kar pihajo jeze, ako čujejo, da je ta ali oni daroval kak vinar v dobre namene. Sami pa neprestano fehtarijo po „Zarji“ delavce za razne namene. Sedaj hočejo celo milijonski dar od delavstva za svoje umazano časopisje, da bo lažje obrekovalo in lagalo. Socialistični voditelji kaj radi pozabljajo nad cerkvenimi „ofri“, h katerim ljudstvo prostovoljno donese svoje prispevke, pri vseh večjih shodih prirede socialisti tudi „ofer“, a ta ne gre v dobre namene, temveč v žepe raznih socialističnih pijavk.

Žalostno! V sredo zjutraj je umrl na Kokrici pri Kranju samski posestnik Alojzij Stros, p. d. Cernetov. Pokojni je imel v zadnjih letih navado, da je parkrat na leto popival po več dni skupaj. Ko ga je ta bolezen minila, je zopet pridno delal. Od cvetne nedelje naprej je zopet popival. V ponedeljek po beli nedelji ga je ponoči, ko je šel iz gostivne domov, ba je, nekdo napadel in mu oropal sto kron denarja. Napadavec mu je prizadel udarec na glavo. Pokojni je potem še cel teden hodil okrog in naprej pil. Prenočeval ni doma, temveč pri sosedih in pri svojem bratu. V soboto je legel in v sredo zjutraj umrl. Sodni komisiji, ki ga je pred smrtjo zaslišala, ni mogel nič natančnega povedati o napadavcu. Orožniki so bili pridno na delu, da bi zasledili napadavca. Dva osumljenca so aretirali. V četrtek so pokojnega raztelesili in pokazalo se je, da ni umrl vsled rane, temveč vsled pljučnice in ker je bil popolnoma izpit. Sodišče je sumljenca uboja takoj tisti dan izpustilo. Pokojni je pred par meseci tudi ponoči zašel v vodo in bi bil gotovo utonil, ako bi ga ne bila ravnotista dva, ki sta bila sedaj osumljena uboja, v zadnjem trenutku potegnili iz vode. Pokojnik je bil lastnik lepega posestva, katero je obdeloval z bratom in sestrami. Pripoveduje se, da so ga gnale razprtije v družini do pijančevanja. Naj počiva v miru!

Premaskovo. Umrla je tu dne 21. t. m. gospodična Antonija Jeršin, hči mesarja Antona Jeršina, stara 17 let.

C. g. Jakob Mrak, upok. župnik in knšk. duhovni svetnik v Kranju, je praznoval včeraj svoj osemdesetletni rojstni dan. Bog daj ljubeznivemu jubilantu doživeti še mnogo let!

Godba v Kranju. Promenadni koncert tukajšnje godbe se bo vršil danes, v soboto, ob 8. uri zvečer na glavnem trgu. Promenadni koncerti, oz. obhodnice po mestu, se bodo vršili odlej redno vsako soboto. 1. majnika zjutraj bo budnica.

Č. g. Janez Kalan je vendar našel človeka, ki ima sočutje z njim in mu je pripravljen pomagati. Urednik „Zarje“ imenuje g. Kalana svetlo zvezdo in obžaluje, da tak apostelj. ki hodi po deželi in povsod oznanjuje abstinenco ali vsaj zdržnost, ne dobi od dežele podpore za svoje namene, ampak le preganjanje. Najboljše bo pač storil deželni odbor, če bo ustregel uredniku „Zarje“ in podelil g. Kalanu izdatno podporo za protialkoholne namene, samo pripravljen naj bo, da bo potem njega zadelo preganjanje od strani „Zarje“. Poznati treba te rdeče tiče!

Velika avtomobilska nesreča v Ljubljani. Zadnjo nedeljo zvečer so napravili iz Šiške na Posavje v avtomobilu izlet: Josip Rojina, krojaški mojster v Ljubljani, potem kleparski mojster Janez Rojina s soprogo in s seboj so vzeli 14letno edino hčerko gostilničarke Kržičeve v Spodnji Šiški. Vozil je g. Karol Čamernek, lastnik avtomobila. Ko so se vračali od Aleša proti Ljubljani, so srečali pred topničarsko vojašnico kmečki voz brez luči, kateremu se je g. Čamernek hotel umakniti. Toda avtomobil je zadel v voz in zdrobil zadnji dve kolesi. Konja je voznik odvezal in je odjahal. Voznik je bil poškodovan. Avtomobil je pa dobil tak sunek, da je gđ. Mici Kržičeva odletela z njega in se ob cestnem kamnu ubila, ker je priletela naravnost na glavo. Ob cestni kamen je zadel tudi avtomobil in ga po lovico odbil. Hudo sta se pobila tudi Janez Rojina in soproga ter so ju odpeljali na njun dom. Karol Čamernek in Josip Rojina sta si pa močno pretresla živce. Ko je gospa Kržičeva zagledala mrtvo hčer, se je onesvestila.

Postajališče Podholm—Vintgar med postajama Dobrava in Bled na progi Jesenice—Trst, se otvori dne 1. maja za osebn. in prtljažni promet. Prometni časi vlakov za to postajališče so že naznanjeni v novem voznem redu. Vozne listke

bo izdajal čuvaj na postajališču. Prtljaga se bo pošiljala proti naknadnemu plačilu pristojbin. Škoda, da je Vintgar povodenj lanskega leta zelo opustošila. Treba bo dobiti kje sredstev, da se popravijo hodniki skozi Vintgar.

„Napredna Misel“ — tako je naslov novemu liberalnemu časopisu. Ali liberalnih časopisov še ni dosti? Saj jih bo kmalu več, kot liberalcev! Zakaj se izdajajo tedaj še vedno novi? Zato, ker hočejo naprednjaki ljudi premotiti, da bo nov časopis kaj novega povedal. Pa je vedno stara lajna. „Hlapec Rima!“ „Proč od Rima!“ — se vedno in vedno gode v raznih varijantah. „To je tudi naš cilj“ — pravi po češko-husitskem vzorcu „Napredna Misel“ — ven iz tega za človeka ponižujočega rimskega suženjstva! List „Napredna Misel“ je prišel od dosedanjih liberalnih listov toliko naprej, da prva številka nudi mnogo več zmedenih misli in slovničnih napak, kakor dosedanje liberalne cunje.

Knezoškofa dr. Kahna je dne 23. t. m. zadela kap. Ohromel je na desni strani.

Z Bistrice pri Trzihu se nam poroča: Z ozirom na zadnji dopis iz Križa pri Trzihu Vam naznanjamo, da g. dr. baron Born nikakor ni imel namena Bistričanom kratiti pravice do starodavne poti, ampak je le zavaroval svojo lastno posest, Bistričani pa ostanemo slejkoprej pri svojih pravicah.

Ogenj na Povljah. Zadnjo nedeljo med krščanskim naukom je začelo goreti posestvo Andreja Perčiča na Povljah blizu Trstenika. Nevarnost je bila velika za vso vas, ker je bil hud veter, ki je pa k sreči gnil plamen od vasi proč. Ljudje so prihiteli iz cerkve in naglo pogasili, da je pogorela samo žganjarna. Zažgali so otroci.

Požar na Ježici. Zadnji ponedeljek, popoldne ob 5. uri, je začelo goreti na Ježici pri Gorišku. Ogenj se je bliskoma razširil in v nevarnosti je bila župna cerkev z vasjo vred, ker je veter naglo raznesel iskre po strehah, ki so bile s slamo krite. Prišlo je brž več požarnih bramb, ki so pridno delale. Zgorele so 4 hiše, 2 gospodarski poslopji in nekaj kozolcev. Škoda je velika; čutili jo bodo posebno tisti, ki niso bili dosti zavarovani.

Sadja bode letos, če Bog da, na Gorenjskem veliko. Mraz je sicer vzel marelice, tuintam tudi orehe in češnje. Hruške in jabolane je pa mraz zadrževal, da se niso prezgodaj razcvetele. Cvetó pa zdaj prav lepo, ker jim je lansko gorko poletje razvilo mnogo cvetnih popkov.

Na tedenski semenj v Kranju dne 22. t. m. je bilo prignanih: 115 glav domače govedí (za mesarja 45), 8 telet, 24 glav bosenske govedí, hrvaške govedí 0 in 73 domačih prešičev. Cena za kilogram žive teže: za pitane vole 94 v, za srednje pitane vole 84 do 88 v, za nepitane 78 do 82 v, za bosensko goved 86 v, za teleta 1 K 18 v, za pitane prešiče 1 K 18 v, prešiči za rejo 3 K. — Za 100 kg pšenice 23 K; rž 22 K; ječmen 21 K; oves 20 K; kornuza 22—24 K, ajda 24 K, proso 21 K; krompir 9 K 50 v, fižol (rdeč) 42 K, koks 44 K, detelja 160 K, slanina 1-80 do 1-90 K, drva (trda) 18 K, drva (mehka) 10 K, maslo 2-90 K, jajce 6 v, seno 7 K, pšenična moka 37 v, kaša 32 v, ješprenj 32 v.

Cena prešičev, katero naznanjamo v našem listu, je dandanes pač drugačna, kakor je bila nekaj. V „Novicah“ iz 1. 1843. stoji to-le: „Cena prešičev v Kranju 18. grudna: Prešiči do 1 centa 40 funtov po 4 1/2 krajcarjev funt. Prešiči čez 1 cent 40 funtov po 5 in 5 1/2 krajcarjev funt.“

Godovi prihodnjega tedna. Nedelja (28.) Varstvo sv. Jožefa; ponedeljek (29.) sv. Peter, m.; torek (30.) sv. Katarina, Sijen.; sredo (1.) sv. Filip in Jakob; četrtek (2.) sv. Atanazij, šk.; petek (3.) Najdenje sv. križa; sobota (4.) sv. Florijan.

Campanile v Benetkah, ki se je bil podrl 14. julija 1902, je bil nanovo sezidan v tej obliki, kakor je bil poprejšen, ki je bil zgrajen v 10. stoletju. Novi Márkov stolp je dobil tudi nove zvonove. Dne 25. aprila se je izvršilo blagoslovljenje novega stolpa na najslavesnejši način. Navzočih je bilo okoli 80.000 tujcev iz celega sveta.

Ali bo mogoče dvigniti zaklade iz „Titanica“? V Atlantskem morju potopljena ladja „Titanic“ je potegnila s seboj zaklade, vredne pol milijarde kron, v globočino 3300 metrov. Vprašanje je sedaj, če bo mogoče dvigniti te dragocenosti. Ako se kakšna ladja pogrezne v plitvo morje, jo brž izkušajo dvigniti na ta način, da zraka napumpajo v njene notranje prostore, ko so potapljači zamašili luknje, skozi katere je šla voda noter, in ladja priplava na vrh. Včasih tudi z verigami in vrvmi potegnejo ladjo na površje, če ista ni bila velika. V plitvem morju se spuste po pljajči, ki imajo za to posebno obleko, včasih dot ladje, katere ni mogoče dvigniti, in pobero iz nje dragocenosti. Taki potapljači imajo na nogah privezane uteže, po telesu neprodirno obleko, na glavi posebne vrste čelado in po cevi se jim pumpa zrak s površja. Globočina morja ne sme presegati 50 m. Pritisk vode je namreč vedno hujši, čem globokejše je morje. Globočina 3000 m je tako velikanska in pritisk vode tako strašan, da ni mogoče misliti, da bi kak potapljač prišel

do „Titanica“. V tej globočini znaša pritisk na vsak cm² — 300 kg. Ta pritisk tudi vse potopljene stvari tako močno stisne, da so 20krat manjše, kakor so bile na površini. Kar je bilo drugega na „Titanicu“, je tedaj pritisk vode popolnoma razdejal. Le zlato in dragi kamni so še ohranili vrednost, ako bi se mogli spraviti na dan. Pri sedanjih sredstvih je pa to izključeno in zato so zakladi „Titanica“ izgubljeni in to tembolj, ker se ne more natančno določiti, kje se je ladja potopila.

Angelj — varuh otrok. Na Dunaju v Mariahilfski ulici je šla dekla M. Springer z deklico Valerijo Schierak preko ceste. Na vogalu se je deklica iztrgala dekli iz roke ter je tekla po cesti proti tiru cestnih železnic. Hipoma je bila deklica podrtá na tla ter je izginila pod vozom. Vlak se je ustavil, in potniki, ki so bili priča strašnemu prizoru, so mislili, da je deklica kar zm'lnčena. Ko so deklico potegnili izpod voza, so videli, da ni bila nič ranjena.

Iz dežele svobode. Neki ameriški list poroča to-le: „V Ameriki mora vsak delati. Kdor noče delati, mora biti kak slepar. Na gavgah konča v Ameriki več ljudi, kot v katerisibodi deželi. Pol milijona ljudi pošlje Amerika vsako leto v jetišnice zaradi zločinov, uboja, ropá in ker nočejo delati. V Ameriki je tudi največ štrajkov. Delo slovenskih delavcev je povprečno jako težko, naporno in nevarno. V rudnikih delavci napol nagi kopljejo od 10 do 12 ur na dan v zaduhlih prostorih s težkim krampom v roki. Kdor še ni videl našega rojaka v rovu, ta še ne ve, kaj so trpini. Kot krt ríje slovenski delavec pod zemljo, sključen, v slabem zraku in v vedni nevarnosti. Razen tega ima prestati mnogo šikan in se lahko zgodi, da ga ogoljufajo za plačilo. Nekateri ne morejo, drugi pa nočejo nič prihraniti. Nekateri pošiljajo, ker so zelo varčni, denar v domovino.“ — Resnica je, da ima Slovenec v stari domovini dovolj kruha. Čemu tedaj čez lužo?

DRUŠTVA.

«Rokovnjači». Ta narodna igra je zadnjo nedeljo napolnila „Ljudski Dom“ v Kranju. Vsa čast režiserju in igravcem, med katerimi smo opazili kot gosta tudi starega znanca na našem odru, g. Gamercal! Jutri ob polštirih se bode igra ponovila. Kdor pride k predstavi, mu ne bo žal. Efektnih prizorov in smeja bo dovolj.

Kmečka zveza za Kranj in okolico ima prihodnji ponedeljek ob 1. uri popoldne odborovo sejo v „Ljudskem Domu“ v Kranju. Prvi ponedeljek v majniku bo zopet shod.

Zadnje predavanje v „Ljudskem Domu“ v Kranju bo v četrtek, dne 9. maja, ob 8. uri zvečer. Predaval bo č. g. prof. Fr. Rebol o svetovnoznani Postojnski jami in pojasnil svoje predavanje s prekrasnimi skioptičnimi slikami. Vstopnina je 20 vin. za osebo.

Iz Šmartina pri Kranju. V nedeljo, dne 21. t. m., je priredila „Jugoslovanska strokovna zveza“ za tukajšno skupino predavanje. Predaval je gosp. prof. Sušnik iz Kranja o kartelih. Po predavanju se je vršil prvi redni občni zbor skupine J. S. Z. v Šmartinu pri Kranju. Iz poročila načelnikovega, blagajnikovega in tajnikovega posnemamo, da je skupina zelo lepo napredovala v pretečenem letu. Dasiravno je bila skupina ustanovljena šele avgusta meseca, je imela ob

sklepu leta vendar že 50 rednih članov. Člani so svoje tedenske prispevke redno plačevali. Želeli bi le bilo, da bi se še več mladih delavcev zapisalo v skupino. V odbor so bili izvoljeni vsi dosedanja odborniki soglasno. Načelnik je izrazil željo, da bi se do prihodnjega rednega občnega zbora število članov podvojilo, izpodbujal je torej člane na agitacijo.

Iz Predoselj. „Jugoslov. strokovna zveza“ priredi v nedeljo, dne 28. t. m., shod v prostorih mlekarne v Predosljah. Na shodu bo govoril gosp. državni poslanec Gostinčar o položaju v državnem zboru in o delavskem vprašanju. Vabimo posebno delavce in obrtnike, da se shoda udeležijo v obilnem številu.

Iz Trzicha. Dekliška Marijina družba je na čast svoji tajnici gđc. Leontini Pollak priredila minulo nedeljo v svojih prostorih domačo zabavo s petjem, citranjem in enodejansko burko „Glavni dobitek“. — Ženski osek društva sv. Jožefa priredi jutri, 28. t. m., ob polosmih zvečer vele-poučno igro „Dekla božja“ v prostorih društva sv. Jožefa. K obilni udeležbi vabi odbor.

Slov. katoliško izobraževalno društvo v Dobu je priredilo dne 21. aprila veselico, ki je v vsakem oziru izvrstno uspela. Ljudem so bile posebno všeč narodne pesmi in „Lepa naša domovina“, ki jih je proizvajal domači tamburaški zbor. Lepa je bila deklamacija „Marijin otrok pred nebeškimi vrati“. Tudi v igri „Svojeglavna Minka“ so se pokazale naše igravke kot izvrstne moči za naš oder. Prireditelj je obiskalo veliko naših prijateljev iz Domžal, Rov, Ihana in od drugod.

Izmed dobrega najboljši!

**Singer Ko., delniška družba
šivalnih strojev, Kranj 56.**

Poslano.

Preteklo leto smo napravili v Zgornjem Brniku pri Kranju vodovod v obsegu približno 1500 metrov. Cevi in potrebni material dobavila nam je po nizkih cenah občeznana tvrdka in edini **založnik svetovnih kosičnih strojev «Deering» Fr. Stupica v Ljubljani**. Čutimo se torej dolžni izraziti omenjeni tvrdki tem potom za točno in kulantno postrežbo vse priznanje.

Obenem pa priporočamo vsem onim, ki nameravajo napraviti vodovode ali nabaviti karkoli v železniško stroko spadajočega, da se obrnejo zaupno na označeno tvrdko.

Zg. Brnik pri Kranju, dne 3. februvarja 1912.

Zorman in drugi.

Naznanilo.

Častiti duhovščini in slavnemu p. n. občinstvu v mestu in na deželi najuljudneje naznanjam, da imam v svoji

kamnoseški obrti v Kranju (Kokrsko predmestje)
veliko zalogo cementnih izdelkov, kakor: bangarjev (vrat), stopnjic, korlit, cevi, grobnih okvirjev i. t. d. ter sprejemam vsa cementna dela za stavbe po najnižjih cenah.

Za obilna naročila se najuljudneje priporoča

R. Jeglič

kamnosek in zalagatelj cementnih izdelkov.

Naznanilo in priporočilo.

Podpisani naznanjam, da mi je **c. kr. okrajno glavarstva v Kranju pedellio koncesijo**

za nakladanje in razkladanje blaga.

Priporočam se p. n. gg. trgovcem vseh strok za cenjena naročila ter se bom potrudil, da jih izvršim v njihovo popolno zadovoljnost.

Ker pa moram plačevati za to svojo koncesijo davek, svarim obenem vsakogar, ki bi mi na neopravičen način segal v mojo obrt, pred neprijetnimi posledicami.

Z odličnim spoštovanjem

E. Kovačič

špediter c. kr. državne železnice v Kranju.

Noveljske vesti.

Danes — včeraj! „Danes krščanski socijalci na Dunaju pri ožji volitvi ne bodo prodrli v enem okraju. Dunaj, srce države, torej ni več klerikalen, ampak liberalen, napreden“ — tako je pisal „Slov. Narod“ zadnji četrtek, na dan volitve. Drugi dan pa je prinesel poročilo: „Včeraj so krščanski socijalci na Dunaju od 11. mandatov dobili 7, socijalni demokratje 3 in liberalci 1 mandat.“ Prorokovanje je natistil „Narod“ z masnimi, izid volitve pa s suhimi črkami. Zabelil je pa „Narod“ poročilo o izidu volitve tako: „Socijalni demokratje in liberalci so imeli skupaj 3836 glasov manj, kakor krščanski socijalci. To je pa vsekako dokaz, da krščanski socijalci na Dunaju strahovito nazadujejo.“ — Take bedarije morajo brati in plačevati ubogi liberalci, kar je vsekako dokaz, da strahovito napredujejo v prismojenosti.

Umrli je na Reki in bo danes pokopan Josip Gorup vitez Slavinski, bogat mož, ki je imel 18 hiš in na kupe blaga. Podpiral je nekoliko slovenske dijake in pesnike.

Hrušica na Jesenicah. Semkaj so prišli v sredo šolski bratje, ki so kupili tukaj prav lepo posestvo. Zavod bo vodil brat Mauser, Slovenec, rojen v Toplicah. Več o tem za vse Jugoslovane važnem zavodu prihodnjič.

Zopet zmaga! Včeraj so krščanski socijalci na Dunaju v tretjem razredu zmagali z dvema kandidatom, za tretji mandat bo ožja volitev med kršč. socijalcem in socijalnim demokratom.

Dunaj. Ministri Rössler, Trnka in Zaleski so precej nevarno oboleti. — Rusija mobilizira čnomorsko brodogradnjo, ki stoji pred Bosporom, Bolgarska in Rumunija se naglo oborožujeta. To naznanilo časniki se tukaj preklicuje. Turčija ne odpre Dardenel, ker hoče prisiliti velevalisti, da posredujejo.

Dunaj. Zblaznel je tu poslanec Nemške ljudske stranke Edvard Holstein.

Pri Jaki na Premskovem bo jutri imel teater učitelj Luznar, ki je dal plakate tiskati liberalcem.

Praznik sv. Jožefa se bode jutri obhajal po cerkvah slovesno.

Pijani v — večnost! Časniki poročajo, da so na „Titanicu“, preden se je ladja potopila, imeli pojedino in ples. Natakariji so donášali šampanjca in drugih vin, da so bili pijani skoro vsi mornarji in godci, in pijan je dremal tudi čuvaj na jambori. Res grozno!

Poučni del.

Gnojilo za cvetlice. Dobro gnojilo za cvetlice v posodah je stara kri. Prav porabni so tudi rožni ostružki. Ti ostružki pa ne smejo biti debeli, najboljši je, če so zmleti. Na pet litrov zemlje vzemi eno pest rožne struževine, ki se dobi tudi naprodaj.

Luženje trdega lesa. Raztopi 20 gramov solnokuslega anilina v 300 gramov vode, potem deni noter 1 gram bakrenega klorida in s to tekočino, ko je vroča, namaži les in pusti, da se posuši. Potem raztopi 20 gramov dvojnokromokislega kalija v 400 gramov vode in s tem les pomaži, pa bo luženje držalo dobro.

Za smeh in kratek čas.

Katehet: „Vinko, ali si že videl Boga.“ — **Vinko:** „Sem ga ja.“ — **Katehet:** „Kje pa?“ — **Vinko:** „Doma v kotu.“ — **Katehet:** „Kakšen pa je?“ — **Vinko:** „Lesen.“

Vojaške vaje. „No, Jozelj, kako pa je bilo pri vajah? Ali si imel dobro stanovanje?“ — **Jozelj:** „To je bilo, da Bog pomagaj. Komaj sem prestopil vežni prag, so mi že naproti prišle podgane in miši vse objokale!“

Žalosten vzdihljaj. „Kupčija pa res tako slabo gre, da lahko Boga zahvali tisti kupec, ki še ni na svet prišel!“

Čuden povod za beračenje. Berač: „Gospod, jaz imam jako hudo ženo in prošim, da bi mi kaj pomagali.“ — **Gospod:** „Kaj pa morem storiti?“ — **Berač:** „Podarite mi kaj, da bom mogel žalost zapiti!“

Pretrdo. Stotnik: „Moštvo se pritožuje, da menaža ni užitna, in menda po pravici! Cmoki so kisli in trdi ko kamen... kako je to?“ — **Kuhar:** „Gospod stotnik, moštvo je prej zabavljalo, da so cmoki premehki, zato sem jih danes s cementom umesil, da bi bili bolj trdi!“

Razlaga. Profesor: „Kaj je to: Spiritus familiaris?“ — **Učenec:** „To je šnops, katerega vsa družina pije (družinski šnops).“

Smola. „Jaz imam smolo, da je večje ni! Vse se mi pokazi. Če mi pa pišče v usta prileti — pa pečeno ni!“

Naravni kes. Tat: „Gospod sodnik, jaz prav srčno obžalujem, da sem se dal zapeljati in da sem urokruadel.“ — **Sodnik:** „No, to je

lepo, če se hudoželec kesa. Kaj pa Vas je zapeljalo?“ — **Tat:** „Veržica pri uri. Jaz sem mislil, da je srebrna, pa je le nikljasta!“

Iz šole. Učitelj razlaga v šoli tvorbo lesa. Začel je z drevjem v gozdu in nadaljuje o žagah. Opiše parno žago in lesno žago. Potem pa vpraša hčerko: „Anica, povej mi, kaj je parna žaga.“ Anica prej ni poslušala, zato molči. Učitelj ji pomaga. „No kaj pa je lesna žaga?“ — Anica: „Priprava, kjer se žaga les.“ — Učitelj: „Dobro. No, in kaj je sedaj parna žaga?“ — Anica (čez nekaj hipov): „Priprava, kjer se žaga — para!“

Opravičeno vprašanje. Okrajni glavar: „Gospod okrajni zdravnik, kako mi morete za mesogledca priporočati moža, ki ima le eno oko?“ — **Okr. zdravnik:** „Zakaj pa bi ne bil dober za to?“ — **Okr. glavar:** „To kaže, da še niste dosti izkušeni. Ali ne veste, da mesogledec dostikrat rad eno oko zatisne. Kaj pa bo s takim mesogledcem, ki le na eno oko vidi, pa še tisto zatisne?“

Moja stara izkušnja me uči in drži, da za odpravo izpuščajev, kakor tudi za nego kože ni boljšega mila kakor je svetovno znano **Steckenpferd lilijino mlečno milo** Bergmanna in dr. Tešni ob Labi. — Komad po 80 vin. se dobi po vseh lekarnah, drogerijah, parfimerijah i. t. d. — Ravnotako je brez primere Bergmannova lilijina krema „Manera“ za nego nežnih, belih damskih rok; v škatljicah po 70 vin. se dobi povsod. 147 50—5

Za prihodnje počitnice se prodasta ali zamenjata 176 3—1

eden ali dva ponija z vso opravo in z vozičkom.

Več se zve pri g. Ant. Brillyju v Kranju.

Dobro ohranjeno kolo

system „Lyr“ se takoj poceni prod.

Več pove M. Tomazin, Kranj, župnišč. 177

GOSTILNA ob Blejskem jezeru

26 opremljenih sob, neposredno ob jezeru ležeča, za veččaka zlata jama, se poceni prod.

Naplačilo 15 do 20.000 kron.

Natančneje pove v nem. jeziku M. Steiner, Beljak (Vila Steiner).

ANTON MUROVEC

urar in trgovec z urami

169 37—2

v Radovljici štev. 24, Gorenjsko

priporočam slavnemu občinstvu vsakovrstne ure, nikelnaste, srebrne in zlate verižice, stenske ure, najfiniješe budilke z jamstvom, uhane, double in zlate zapestnice. Dalje ima v zalogi veliko že rabljenih ur po zelo nizki ceni, za katere ravnotako jamči kakor za nove, in vsake vrste oči.

Istotako se priporočam gg. botročam in botročam za nakup birmanških daril.

Postrežba točna in solidna. Cene nizke. Jazber velika.

CROATIA

zavarovalna zadruga v Zagrebu. :: Edini domači zavarovalni zavod. :: Ustanovljena leta 1884. :: Centrala: Zagreb, v lastni hiši, vogal Marovske in Preradovičeve ulice. :: Glavna zastopstva: Ljubljana, Novisad, Osijek, Reka, Sarajevo. :: Podružnica: Trst, Via del Lavatore št. 1, II. nadstropje (telefon 25—94).

Ta zadruga prevzema pod ugodnimi pogoji sledeča zavarovanja: 1. Na življenje. 1. Zavarovanje glavnic za slučaj doživljenja in smrti. 2. Zavarovanje dote. 3. Zavarovanje življenjske rente. 2. Proti škodi po požaru. 1. Zavarovanje zgradb (hiš, gospodarskih zgradb in tovarn). 2. Zavarovanje premoženja (pohištva, prodajalniškega blaga, gospodarskih strojev, blaga i. t. d.). 3. Zavarovanje poljskih pridelkov (žita, sena i. t. d.). 3. Zavarovanje stoletnih šip. 102 12—4

Zadrugo imetje v vseh delih znaša 2.319.068-21 kron. Od tega temeljna glavnica 800.000 kron. Letni dohodek premije s pristojbinami 1.221.748-41 kron. Izplačane škode 4.323.268-44 kron.

Sposobni posredovalci in akvizitorji se sprejmejo pod tako ugodnimi pogoji.

Natančneje informacije daje okrajni zastopnik za Kranj in okolice gospod

Edmund Rooss v Kranju.

Preklic. V gostilni pri Robleku v Kranju so sklicali socijalni demokratje jutri dopoldne nek shod. Ker jim nisem dal za to dovoljenja, se isti pri meni ne bo vršil. 178 Gostilničar.

Kašelj preneha popolnoma od sveže pripravljene Kneipovega čaja proti kašlju. Cena zavoju 1 krono. Dobiva se vedno svež samo pri lekarnarju **Vladko Bartuliću v Zagrebu, Jelačićev trg št. 19.** 160 20—4

Po trti globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prebridko vest, da je naša ljubljena hčerka, sestra, gospodična

Tonica Jeršin

danes v nedeljo, dne 21. malega travna 1912 ob 1/11. uro zvečer, po dolgi, mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v 17. letu svoje starosti mirno zaspala v Gospodu.

Pogreb nepozabne ranjke bo v torek, dne 23. t. m. ob petih popoldne iz hiše žalosti na pokopališče v Kranju.

Blago ranjko priporočamo v blag spomin.

Premaskovo, dne 21. aprila 1912.

Antoni Jeršin, oče. — Ciril, Anton, brata. — Franciška Jeršin, roj. Anžin, mati. — Franciška, Ivanka, sestri.

Zahvala.

Ob bridki izgubi moje ljubljene hčerke

Antonije Jeršin

izrekam tem potom za dokaze iskrenega sočutja priščino zahvalo. Posebno se še zahvaljujem vsem, ki so rajno tolažili v njeni dolgi bolezni, darovali lepše vence in v obilnem številu jo spremlili na poslednji poti. 174

Anton Jeršin.

Millioni uporabljajo profil kašlju hripavosti, kašaru, zasliženju, krčevitemu in hrznemu kašlju

Kaiserjevo prsno karamolo s tremi jelkami. 20 24—15

6050 not. ov. izpricheval od zdravnikov in privatnikov zagotavlja siguren uspeh. Zelo prijetni in dobri bonboni. Paket 20 in 40 vin., doza 60 vin. se dobi pri KAREL ŠAVNIK, lekarna pri sv. Trojici v Kranju.

Proda se v Kranju (Kokriško predmestje)
na prometnem kraju

več stavbnih parcel

različne velikosti. — Pojasnila daje upravništvo
„Gorenjca“.

Jakob Košmerlj

edina slovenska tvrdka te vrste

v Trstu, ulica St. Martici 11.

Telefon 49 VIII. — Čekovni račun c. kr. pošt. hran. št. 121.805.

Priporočam slavnemu občinstvu veliko za-
logo kave, čaja, južnega sadja i. t. d.

Postrežba točna in solidna. 113 6

Na deželo pošiljam prasto vožnje po povzpetju
po železnici in v zavrtkih po poti.

Cenik izhaja štirikrat na leto.

Priporočam se ::

112 13-9
trgovina

delikates in
špecerije ::
ter deželni
pridelkov ::

Kavarna in zajutrkovalnica, kjer se do-
bivajo izven različnih špeci-
alitet tudi dobra fina vina in izvrstno pivo.

Zdravko Krajnc, Kranj, „Zvezda“.

Zobozdravniški in zobo- tehniki atelje

Dr. Edv. Globočnik, okrožni zdravnik in zobo-
zdravnik, in Fr. Holzhaeker, konc. zobotehnik
V KRANJU

v Hlebševi hiši, nasproti rotovža, je slavnemu občinstvu
vsak delavni dan od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne
in ob nedeljah od pol 8. ure zjutraj do 11. ure dopoldne
izven velikih praznikov na razpolago. 34 24

KEIL-OV LAK

najboljši lak za tla iz mehkega lesa.

Keil-ova bela prevlaka (glazura) za umivalne mize 90 vin.

Keil-ova pasta za čevlje po 30 vin. 152 6-5

Keil-ov lak za zlatenje okvirjev 40 vin.

Keil-ov lak za klobuke v različnih barvah.

Keil-ovo leščilo za pode 90 vin. ima vedno v zalogi tvrdka.

Ljubljana: Leskovic & Meden. Franc Dolenz v Kranju.

Novo mesto: I. Picsek. Kočevje: Franc Loy.

Črnomelj: Anton Zure. Radovljica: O. Homann.

Idrija: Valentin Lapajne. Zagorje: Rih. E. Mihelčič.

Kamnik: Ed. Hajek.

Bartuličeva zdravilska mast

se priporoča kot izvrstno in preizkušeno domače
sredstvo za zdravljenje in celjenje ran, poškodbe
in bolečine na koži, ker ublažuje bol in vnetje
na rani, ozeblino in opekline vsake vrste, zdravi
kraste, srbečico, izpušljaje po licu in telesu. rane
od potu po nogah in telesu, pik od ose, bučele
ali komarja, predvsem pri otrocih, kraste in iz-
pušljaje vsake vrste. Cena škatljice 50 vin., kdor
pošlje 70 vin. v znamkah za eno ali 6 K za 12
vnaprej, dobi povsod poštne prosto. Dobiva
se v lekarnah in pri izdelovaltelju, lekarniku
Vladku Bartuliču v Zagrebu. 161 20-4

Glinaste peči

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi
kipe, vaze in druge glinaste izdelke v
vseh barvah, trpežne in cene priporoča

Avgust Drelse

prva in največja tovarna peči in
glinastih izdelkov v Ljubljani.

J. WEIBL

J. Spreitzerjev nasled. Ljubljana
Slomškova ulica št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru,
obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande,
stolpne križe, štedilnike i. t. d.

Specijaliteta: 61 52-50

valjični zastori (Rollbalken).

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 154 52-4

Iv. Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa.

Ceniki na zahtevanje zastoj.

FRANC OMERSA naslednik FRANC BERJAK V KRANJU

priporoča: Zanesljivo kaljiva semena, peso, pravo „Lucerno“ in
domače deteljno seme, vsakovrstne trave. Poljedelsko orodje, pluge,
brane i. t. d. Zaloga železnine, kuhinjske posode, porcelana, stekla,
šip, stavbenih potrebščin, Portland-cementa, oljnate in suhe barve,
lakov in firneža. Vedno sveže špecerijsko blago, špirit, raznovrstno
žganje in deželni pridelki.

94 26-14

Prodaja na drobno in debelo!

Najboljša in najcenejša prva delavnica ur ter
trgovina z zlatnino in srebrnino

Ivan Levičnik

v Kranju, nasproti tvrdke Peter Majdič, „Merkur“.

Cenejše kakor po cenikih! Ne kupujem od prekupecev!

Sprejem in izvršim vsa popravila natančno, solidno in po najnižjih cenah. —
Istotako sprejem vsakovrstno zlatnino in srebrnino v popravilo. — Posebno se
priporočam v nakup ženinam in nevestam. — Železničarjem in znancem dajem tudi
na obroke. — Sprejem optične stvari v popravilo. — Na zahtevanje izvršim tudi
vsako popravilo v osmih dneh. — Priložnostni nakup! 74 52-17

Šivalni stroji

najnovejše vrste, najboljši in zelo
ceno se dobe tudi na mesečne ob-
roke v veliki izbiri, nadalje vse
potrebščine k strojem in kolesom,
kakor tudi vozna kolesa pri do-
mači tordki 156 4

L. Rebolj, Kranj

Kokriško predmestje, v hiši, kjer
je spodaj trgovina Feliks Urbanc.

Najcenejša moč.

Kmetje! Mlinarji! Kolarji! Mizarji!
Ključavničarji!

Napravite takoj Astro-Boston bencin motor, prihranite si drugih
delavskih moči in veliko jeze! Naprava takega motorja z motažo
vred stane samo K 1000 in so stroški za eno konjsko moč samo
pet do šest vinarjev.

Kmetje! proč z gepeljni, živina pri njih veliko trpi in so
stroški nasproti z motorjem desetkrat višji, z motorjem vsak lahko sam
slamo reže, mlati, drva žaga in melje.

Ti neprekosljivi motorji se dobivajo edino le pri

FRAN ZEMAN :: LJUBLJANA
Dunajska cesta „pri Figovcu“.

29

Kranjska deželna banka v Ljubljani v deželnem dvorcu vhod v Gosposki ulici 2.

Obrestuje hranilne vloge po

4 1/4 %

brez vsakega odbitka. Obresti se
pripisujejo glavnici polletno.
Vloge v tekočem, giro-računu in
na blagajniške liste po najgodi-
nejših pogojih.

Daje komunalna posojila

občinam, okrajnim in šolskim od-
borom ter zdravstvenim zastopom v

4 1/2 %

komunalnih zadolžnicah.

Hipotekarna posojila

v zastavnih listih po

4 1/2 %

128 52-7

Eskomptuje menice denar-
nih zavodov in daje l-m-
bardna posojila. Prodaja
lastne pupilarno varne ko-
munalne zadolžnice in za-
stavne liste.

Banka je pupilarno varen zavod
ter jamči zanjo dežela Kranjska.

Uradne ure za stranke vsak
delavnik od pol 9. ure do
popoldne do 1. ure popoldne.